

Spis treści

Przedmowa	7
Spis treści	8

1. Warunki fizyczno-geograficzne

1.1. Położenie geograficzne, podział administracyjny, ludność	12
1.2. Rzeźba terenu, typy krajobrazu naturalnego	15
1.3. Budowa geologiczna i kopaliny	17
1.4. Klimat	19
1.5. Gleby	20
1.6. Wody powierzchniowe	23
1.7. Struktura użytkowania gruntów	27
1.8. Lasy Opolszczyzny. Charakterystyka ekologiczno-fizjograficzna	28
1.8.1. Dzielnica Wrocławska	30
1.8.2. Dzielnica Przedgórza Sudeckiego i Płaskowyżu Głubczyckiego	31
1.8.3. Dzielnica Równiny Niemodlińsko-Grodzowskiej	32
1.8.4. Dzielnica Równiny Opolskiej	32
1.8.5. Dzielnica Kędzierzyńsko-Rybnicka	33
1.9. Geograficzno-przyrodnicze powiązania Opolszczyzny z obszarami sąsiednimi. Odrębność geograficzno-przyrodnicza Opolszczyzny	36

2. Szata roślinna

2.1. Wprowadzenie	40
2.2. Grzyby	40
2.3. Rośliny naczyniowe	43
2.4. Czerwona lista roślin naczyniowych województwa opolskiego	55

3. Świat zwierząt

3.1. Ogólna charakterystyka fauny województwa opolskiego	64
3.2. Systematyczny przegląd fauny Opolszczyzny	65
3.2.1. Gąbki	65
3.2.2. Parzydełkowce	66
3.2.3. Płazińce	66
3.2.4. Wrotki	66
3.2.5. Nicienie	66
3.2.6. Pierścienice	67
3.2.7. Pijawki	67
3.2.8. Mięczaki	68
3.2.8.1. Ślimaki	68
3.2.8.2. Małże	70
3.2.9. Skorupiaki	72
3.2.9.1. Skorupiaki wyższe	73
3.2.10. Bezkręgowce	74
3.2.10.1. Kosarze i pająki	74
3.2.10.2. Owady	74
3.2.10.2.1. Szkodliwe owady lasów	81
3.2.11. Ryby i Kragłouste	84
3.2.11.1. Kragłouste	85
3.2.11.2. Ryby	85
3.2.11.3. Zagrożenia ichtiofauny	90

3.2.11.4. Ochrona ichtiofauny	90
3.2.12. Płazy	92
3.2.13. Gady	96
3.2.14. Ptaki	98
3.2.14.1. Ptaki lęgowe	98
3.2.14.2. Ptaki przelotne i zimujące	108
3.2.14.3. Ptaki krajobrazu rolniczego	118
3.2.14.4. Ochrona strefowa ptaków w województwie opolskim	120
3.2.15. Ssaki	124
3.2.16. Zwierzyna łowna	133
3.2.17. Czerwona lista zwierząt województwa opolskiego	138
3.2.18. Lista chronionych gatunków zwierząt, stwierdzonych w województwie opolskim	143

4. Ochrona przyrody 147

4.1 Rezerваты przyrody	148
4.1.1. Rezerwat częściowy „Bażany”	153
4.1.2. Rezerwat częściowy „Blok”	154
4.1.3. Rezerwat częściowy „Boże Oko” (Klucz)	156
4.1.4. Rezerwat ścisły „Góra Gipsowa”	156
4.1.5. Rezerwat częściowy „Góra św. Anny”	160
4.1.6. Rezerwat częściowy „Grafik” (Bukowy Las)	161
4.1.7. Rezerwat częściowy „Jaśkowice”	162
4.1.8. Rezerwat częściowy „Jeleni Dwór”	163
4.1.9. Rezerwat częściowy „Kamień Śląski”	165
4.1.10. Rezerwat częściowy „Komorzno”	167
4.1.11. Rezerwat częściowy „Krzywiczyny”	167
4.1.12. Rezerwat częściowy „Lesisko”	168
4.1.13. Rezerwat częściowy „Leśna Woda”	169
4.1.14. Rezerwat ścisły „Ligota Dolna”	170
4.1.15. Rezerwat częściowy „Lubsza”	174
4.1.16. Rezerwat częściowy „Płużnica”	175
4.1.17. Rezerwat częściowy „Przylesie”	177
4.1.18. Rezerwat częściowy „Przyłęk”	178
4.1.19. Rezerwat częściowy „Przysiecz”	180
4.1.20. Rezerwat częściowy „Rogalice”	181
4.1.21. Rezerwat częściowy „Smolnik”	183
4.1.22. Rezerwat częściowy „Staw Nowokuźnicki”	184
4.1.23. Rezerwat częściowy „Śmiechowice”	186
4.2. Proponowane rezerваты przyrody w województwie opolskim	188
4.2.1. Proponowany rezerwat „Bażantka”	188
4.2.2. Proponowany rezerwat „Brzynciczka”	188
4.2.3. Proponowany rezerwat „Chrzelice”	189
4.2.4. Proponowany rezerwat „Cicha Kotlina”	190
4.2.5. Proponowany rezerwat „Dębina”	191
4.2.6. Proponowany rezerwat „Dzików”	192
4.2.7. Proponowany rezerwat „Kania”	193
4.2.8. Proponowany rezerwat „Kokorycz”	195
4.2.9. Proponowany rezerwat „Krystyna”	195
4.2.10. Proponowany rezerwat „Las Bukowy”	196
4.2.11. Proponowany rezerwat „Mańkowice”	196
4.2.12. Proponowany rezerwat „Nad Białką”	196
4.2.13. Proponowany rezerwat „Nagłów”	196
4.2.14. Proponowany rezerwat „Odra”	197
4.2.15. Proponowany rezerwat „Pisarzowice”	198
4.2.16. Proponowany rezerwat „Pleśnicki Las”	199
4.2.17. Proponowany rezerwat „Popowicki Las”	199
4.2.18. Proponowany rezerwat „Prądy”	200
4.2.19. Proponowany rezerwat „Rogów”	200
4.2.20. Proponowany rezerwat „Rozumice”	201

4.2.21. Proponowany rezerwat „Stawy Niemodlińskie”	203
4.2.22. Proponowany rezerwat „Stawy Tułowickie”	204
4.2.23. Proponowany rezerwat „Szakłak”	205
4.2.24. Proponowany rezerwat „Tęczynów”	206
4.2.25. Proponowany rezerwat „Topiel”	207
4.2.26. Proponowany rezerwat „Urszulanów”	208
4.2.27. Proponowany rezerwat „Wąwozy Biechowskie”	209
4.2.28. Proponowany rezerwat „Wilczy Staw”	210
4.2.29. Proponowany rezerwat „Złote Bagna”	211
4.2.30. Proponowany rezerwat „Żaba”	211
4.3. Parki krajobrazowe	213
4.3.1. Park Krajobrazowy „Góra św. Anny”	214
4.3.2. Park Krajobrazowy „Góry Opawskie”	219
4.4. Obszary chronionego krajobrazu	224
4.4.1. Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie	225
4.4.2. Obszar Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie	229
4.4.3. Obszar Chronionego Krajobrazu Łęg Zdieszowicki	231
4.4.4. Obszar Chronionego Krajobrazu Rejon Otmuchowsko-Nyski	232
4.4.5. Obszar Chronionego Krajobrazu Las Głubczycki	234
4.4.6. Obszar Chronionego Krajobrazu Rejon Wronin-Maciowaksze	235
4.4.7. Obszar Chronionego Krajobrazu Rejon Mokre-Lewice	236
4.5. Pomniki przyrody	237
4.6. Użytki ekologiczne	243
4.7. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	261
4.8. Proponowane stanowiska dokumentacyjne	266
4.9. Econet-Polska	268
5. Turystyka przyrodnicza w województwie opolskim	271
5.1. Ogólna charakterystyka ścieżek przyrodniczych	273
5.2. Turystyka przyrodnicza w parkach krajobrazowych Opolszczyzny	275
5.2.1. Park Krajobrazowy „Góra św. Anny”	275
5.2.1.1. Ścieżka przyrodnicza wokół Góry św. Anny	276
5.2.1.2. Ścieżka przyrodnicza z Góry św. Anny do Zalesia Śląskiego	278
5.2.1.3. Ścieżka przyrodnicza z Góry św. Anny do Ligoty Dolnej przez Żyrową	281
5.2.1.4. Ścieżka przyrodnicza z Żyrowej do Góry św. Anny przez rezerwat Lesisko	283
5.2.2. Park Krajobrazowy „Góry Opawskie”	284
5.2.2.1. Ścieżka przyrodnicza doliną Bystrego Potoku na Biskupią Kopę	285
5.2.2.2. Ścieżka przyrodnicza z Jarnołtówka przez Olszak i Żabie Oczko do Pokrzywnej	287
5.2.2.3. Ścieżka przyrodnicza z Jarnołtówka do „Rozdroża pod piekiełkiem”	290
5.2.2.4. Ścieżka przyrodnicza „Po Parkowej Górze”	290
5.3. Proponowane ścieżki przyrodnicze w wybranych gminach województwa	293
5.3.1. Gmina Ozimek	293
5.3.1.1. Proponowana ścieżka przyrodnicza Ozimek - Krasiejów	293
5.3.1.2. Proponowana ścieżka przyrodnicza w lesie koło Ozimka	295
5.3.2. Gmina Kolonowskie	297
5.3.2.1. Proponowana ścieżka przyrodnicza Zawadzkie - Kolonowskie	297
5.3.2.2. Proponowana ścieżka przyrodnicza Staniszcze Małe - Krasiejów	300
5.3.3. Gmina Byczyna	305
5.3.3.1. Proponowana ścieżka przyrodnicza Nasale - Pogorzałka	305
6. Słowniczek	308
7. Literatura	312